

Konfiskeerimine

Kriminaaltulu konfiskeerimist on Euroopa Liidus pikka aega peetud üheks tõhusaimaks vahendiks organiseeritud kuritegevusega võitlemisel. Konfiskeerimise korral võetakse sihikule kuritegelike rühmituste eksisteerimise peamine põhjus: tulu suurendamine ebaseaduslike vahenditega. Konfiskeerimine seisneb vara lõplikus äravõtmises lõpliku kohtuotsuse alusel.

Konfiskeerimine rahvusvahelisel tasandil

Rahvusvahelisel tasandil on mitmeid vahendeid, millega edendatakse kriminaaltulu konfiskeerimist. Tõeline saavutus kriminaaltulu konfiskeerimise edendamisel on [1990. aasta Strasbourgi konventsioon](#), mille on ratifitseerinud kõik 27 ELi liikmesriiki. Konventsiooni eesmärk on edendada rahvusvahelist koostööd kuritegeliku vara avastamisel, jälgimisel, arestimisel ja konfiskeerimisel. Konventsiooni on täiendatud ja ajakohastatud [Strasbourgi teise konventsiooniga](#).

Konfiskeerimine Euroopa Liidus

Euroopa Liit on juba ammu rõhutanud kriminaaltulu konfiskeerimise olulisust. Selleks et tagada ühtsed põhimõtted konfiskeerimise kohta, on viimaste aastate jooksul võetud vastu mitu ELi õigusakti. EL keskendub praegu nimetatud aktide nõuetekohasele rakendamisele liikmesriikides.

- [Raamotsus kuritegelikul teel saadud tulu arestimise ja konfiskeerimise kohta](#) võeti vastu 2001. aastal. Raamotsuse eesmärk oli tagada liikmesriikidele elementaarsed ühtsed põhimõtted kuritegude kohta, mille korral tuleks ette näha konfiskeerimine. Üldreegli kohaselt peaks nende õigusrikkumiste korral, mille eest on maksimaalse karistusena ette nähtud üle aasta pikkune vabadusekaotus, olema liikmesriigi õiguse kohaselt võimalik määrata kriminaaltulu konfiskeerimine. Liikmesriikidel peab olema tulu väärtusele vastava väärtusega vara konfiskeerimise süsteem. Kõiki muudelt liikmesriikidelt saadavaid taotlusi tuleb käsitada samaväärselt siseriikliku menetluse meetmega.
- 2005. aastal vastu võetud [konfiskeerimist käsitleva raamotsuse](#) eesmärk on tagada liikmesriikide konfiskeerimist käsitleva kriminaalõiguse ühtlustamine vajalikul määral.
- [Konfiskeerimisotsuste vastastikust tunnustamist käsitleva raamotsusega](#) kehtestatakse eeskirjad, mille alusel iga liikmesriigi õigusasutused tunnustavad ja täidavad oma territooriumil muu liikmesriigi pädeva õigusasutuse tehtud konfiskeerimisotsust. Konfiskeeritud vara väärtus jagatakse võrdselt otsuse teinud ja täidesaatva liikmesriigi vahel.
- Konfiskeerimisotsuse tegemisele eelneb sageli varade arestimine. Selleks et anda pädevatele õigusasutustele õigus arestida vara muu liikmesriigi õigusasutuse taotlusel, võeti 2003. aastal vastu [raamotsus vara või tõendite arestimise kohta](#) (vt ka osa [Vahendite külmutamine ja tõendite arestimine](#)).
- Praktilise koostöö edendamiseks soovitakse [nõukogu otsusega kriminaaltulu jälitamise talituste kohta](#) jätkata mitteametlikku koostööd, mida on tehtud liikmesriikide kontaktpunktide vahel kuritegelikul teel saadud vara tuvastamisel, jälitamisel ja tagasisaamisel [kriminaaltulu jälitamisega tegelevate ametiasutuste vahelises Camdeni võrgus \(CARIN\)](#). Selle otsusega nõutakse liikmesriikidelt, et nad looksid või määraksid kriminaaltulu jälitamise talitused, kelle ülesanne oleks tõhustada koostööd ja teabevahetust kriminaaltulu jälitamise valdkonnas.
- 2014. aastal võeti vastu [direktiiv](#), millega muudetakse ELi liikmesriikide jaoks lihtsamaks raskete ja organiseeritud kuritegude teel saadud vara konfiskeerimine. Direktiivi eesmärk on lihtsustada kehtivaid õigusnorme ja täita olulised lüngad, mida organiseeritud kuritegelikud ühendused ära kasutavad. See aitab suurendada liikmesriikide võimalusi konfiskeerida kolmandale isikule võõrandatud vara. Lihtsamaks muutub ka kuritegeliku vara konfiskeerimine siis, kui kahtlustatav on põgenenud. Samuti tagatakse, et pädevad asutused saavad ajutiselt arestida vara, mis võib muidu kaotsi minna.

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELi veebilehtede autoriõiguste eeskirjade kohta.

Viimati uuendatud: 22/01/2019